

TAUS MAXAÇEVA

"GİRİŞ" novellası

Əziz dostlar, biz sizi atəşin salamlayırıq. Bayram münasibətilə keçirilən karnaval-sirk tamaşamızda sirk sənətinin çoxsaylı ustaları iştirak edəcəklər. Onların hamısı müvafiq kostyumlar geyinəcək və təlim keçmiş heyvanlarla birlikdə çıxış edəcəklər. Siz insanın imkanlarının aşılmasının, cazibə qanunlarının pozulmasının, etik normaların tapdalanmasının şahidi olacaq, həmçinin insan və heyvan arasında, heyvan və insan arasında unudulmaz ani dialoqları eşidəcəksiniz.

Əvvəlcə qarşınızdan bayraq yelləyən onlarla motosikletli idmançı keçəcək, aşağı əyilmiş gimnastların ardınca isə plastik aslanların təlimçiləri gələcək və təlim keçdikləri heyvanları boyunlarındakı qısa ipdən tutaraq aparacaqlar. Onlar imperator taxtına yaxınlaşaraq ağsaqqallara və tamaşaçılar arasındakı görkəmli şəxsiyyətlərə çiçək dəstələri təqdim edəcəklər.

Bundan sonra arenaya üzərində kərgədanların, onların üzərində pudellərin, onların da üzərində zürafənin dayandıqları şişmə fillərdən ibarət piramidalar gələcək.

Onlar arenanı tərk etdikdən sonra yarıya qədər konyakla doldurulmuş çoxsaylı şişmə flaminqolar səmaya buraxılacaq. Bütün bunlar tamaşaçılar tərəfindən alqışla qarşılanacaq.

Musiqi müşayiətini bir qrup fanfar ifaçıları və bir qrup arfaçı təmin edəcək.

Fanfar və arfa ifaçıların yaradıcılıq qabiliyyəti tamaşaçılar tərəfindən alqışla qarşılanacaq.

Daha sonra arenaya canlı gül çələngləri, göyərti, keşniş, cəfəri və təlim keçmiş Bakı pomidorları, həmçinin nəre kürü ilə bəzədilmiş səyyar platformalar çıxarılacaq.

Əgər əvvəllər belə pomidorlar haqqında heç nə eşitməmişdinizsə, tezliklə eşidəcəksiniz. Bakı pomidorunun əsas xüsusiyyəti hamıya məlumdur - yoxa çıxmaq qabiliyyəti. Onlar hər kəsdən daha yaxşı yoxa çıxma bilirlər. Heç bir illüzionist onlarla müqayisə edilə bilməz. Budur, onlar var və bir də görürsən ki, heç izi-tozu da qalmayıb. Onların yoxa çıxma qabiliyyəti ilə yalnız nəre balığı kürüsü yarışa bilər. O da dərhal məkanda yoxa çıxmaq qabiliyyətinə malikdir. Təlimçilərimiz Bakı pomidorundan və nəre balığı kürüsündən inanılmaz nəticələr əldə ediblər.

Cırıldamanın qarşısını almaq üçün platformaların oxlarına və bütün hərəkət edən hissələrə neft sürtüləcək.

Hər tərəfə xüsusi çiləmə üsulu ilə nar şirəsi – A, B, C, E qrupu vitaminləri, dəmir, kalsium, kalium, fosfor, maqnezium, həmçinin fol turşusu və antioksidantlarla zəngin təbii mənşəli çox faydalı içki səpiləcəkdir. Bütün bunlar tamaşaçılar tərəfindən isti qarşılanacaq.

Tamaşaçılara sintetik ayıların, danışan atın, ventroloq aslan, küsəyən qoyun, qoluzorlu mühasiblər, iki fil və bir sirk dirəyinin ifasında nömrələr təqdim olunacaq.

Xanımlar və cənablar, qarşılayın!

"SİRK İNANCLARI" novellası

İstənilən sirkin öz inancları var, xüsusilə bizim sirkimizin.

Məsələn, heç bir halda maneje çıxmağa hazırlaşan sənətçinin qarşısından keçmək olmaz – bu, zədələnmələrə gətirib çıxara bilər. Əgər nə vaxtsa manejin baryerinin üzərindən atlasan, ömürlük sirkdə qalarsan.

Saçı on santimetrdən uzun olanların başını aslanın ağzına salmasına icazə yoxdur.

Səhnə kostyumunda əyləşmək olmaz.

Başqalarının rekvizitinə əl vurmaq olmaz.

Maneje ilk addımı sol ayaqla atıb keçmək lazımdır.

Hər maneje çıxanda hamı ilə salamlaşmağınız xoş olardı.

Maneje işləməyə çıxmazdan qabaq şəkil çəkdirmək olmaz.

İş başlayanadək borc pul verib-almaq olmaz.

Bitmə günü də "Axırncı dəfə işləyim, vəssalam" demək olmaz.

Kostyumu yatağa köndələn atmaq olmaz.

Manej tamaşaqabağı doldurulduqdan sonra orada məşq etmək olmaz.

Forqanqdan mərkəz istiqaməti ilə çıxmaq olmaz.

Manejin ortasından keçmək olmaz. Onu baryer boyu fırlanıb keçmək lazımdır.

Sirkin içində tum çırtlamaq və çətir açmaq olmaz, tamaşaçılar gəlməz.

Elə bu səbəbdən də afişanı masa, stul və digər mebellərin üstünə qoymaq olmaz. Yaxşısı onu yerə sərməkdir.

Və sonda, premyera adətən cümə, bağlanış isə bazar günləri olur.

Premyera günü yeni kostyumda çıxış etmirlər.

"SİNTETİK AYILARIN ÇEVRİLMƏSİ" novellası

Bizim sirkdə çox yaxşı ayılar yaşayır. Bu yaxınlarda bizə arenaya gerçək ayıları dəvət etməyi qadağan etdilər, buna görə də gül dükanlarından qütb ayılarını dəvət etdik.

Belə ayılar haqqında eşitmisinizmi?

Onlar iri buketlərin yanında təklif olunur. Hesab edilir ki, qadınlar böyük qütb ayılarını çox sevirlər. Mənim bir dostum var, onun bütün mənzili bu ayılarla doludur. Böyük bir ayı sürüsü. O, bütün boş vaxtını onlarla keçirirdi.

Və bir gün bu ayılar onu bezdirdi və o, ayıları sirkimizə bağışladı, biz isə yeni gələnləri təlimçi qadına göndərdik.

Məlum oldu ki, sintetik ayılara təlim keçmək elə də asan deyil.

Bu, təəccüblü deyil. Gerçək ayılar daim yemək istəyirlərsə, bunlar üçün fərqi yoxdur.

Gerçək ayı cəzadan qorxursa, bunlar üçün fərqi yoxdur.

Bunlar üçün ümumiyyətlə heç nəyin fərqi yoxdur.

Təbii yaşayış mühitini canlandırmaq üçün onların yanına gül və buz qoymalı oldum. Və, əlbəttə ki, biz onlara ət verdik.

Ayıları yeməyə öyrəşdirmək, onları yeməkdən asılı etmək lazım idi ki, onlar yeməyi qiymətləndirməyi öyrənsinlər, dadlı çərəzlərin xətrinə sözbəxan olsunlar.

Bəs yemək nədir? Yemək - ətdir, xüsusən də Qafqazda.

Biz mühüm bir şeyi nəzərə almamışdıq. Axı bunlar ağ qütb ayıları idi. Qütb ayıları ağ qızılgülə işarədir. Məlum olduğu kimi, qütb ayıları balıqla qidalanır. Balıq isə çox baha başa gəlir, ona görə də biz onlara ət verdik.

Biz verdik, amma onlar yemirlər. Buzda islanıblar və yemirlər.

Biz qərar verdik: bunun səbəbi ətdən balıq qoxusunun gəlməməsidir. Bir çəllək balıq yağı aldığımızı və ətə üzərinə balıq yağı tökdük.

Yenə də yemirlər.

Birdən təlimçimizin ağına bir şey gəldi.

- Bu nə ətidir? - təlimçi soruşdu. - İnek əti, yoxsa öküz?

Məlum oldu ki, bizə öküz əti gətiriblər, sintetik qütb ayıları isə baxsalar-baxsalar ancaq inək ətə baxırlar. Bunlara da elə dişi lazımdır. Bu vərdis onlarda gül dükanlarından qalıb. Ayılarla birlikdə buketləri yalnız qadınlara verirlər, buna görə də onlar ancaq qadınlarla qidalanmağa öyrəşiblər.

Yeri gəlmişkən, təlimçimizin əlində çeçələ barmağı çatışmır...

Sözün qısa, onlara inək gətirdik və sizcə, nə baş versə, yaxşıdır? Hamısını yedilər, buyuzları ilə birlikdə.

Hamısını yedilər, amma dəyişdilər.

Birdəfəlik dəyişdilər.

Ət adamı dəyişir.

Qafqazda hamımız bunu bilirik. Ət yeməyən insan başqa cür olur. Yadımdadır, cəmi bircə həftə xəstəxanada ancaq sıyıqla qidalanmışdım, evə qayıdanda nənəm mənə dedi - sən başqa biri olmusan.

Qısacası, ayılarımız indi dönüb olublar qonur ayı.

Rəngləri ağ idi, indi oldu qonur.

Ən azından, bahalı balıq tələb etmirlər, buna da şükür.

Üstəlik, normativ sənəd də alırlar.

İndi onları rəsmi təsdiq edilmiş menyuya əsasən yemləyirik.
Əvvəlcə yerkökü.
Sonra kələm.
Sonra ərik.
Sonra ananas.
Sonra toyuq əti ilə yunan salatı və mütləq kəvər.
Sonra bunların üzərinə günəbaxan yağı tökürsünüz.
Özü də hər yağı yox. Birincisi, onlara seçim təklif edirik, ən azı üç müxtəlif növ - hansını seçərlərsə, gələcəkdə ondan veririk.
Sonra çörək.
İri dənli buğda çörəyi.
İki yerə bölürük, arasına kərə yağı çəkirik.
Yağ da seçimə görə.
Yağdan sonra fındıq və makadamiya.
Və bir şüşə qırmızı şərab. İki nəfərə bir şüşə.
Və hərəyə bir şüşə pivə.
İnanmırsınız? Əbəs yerə, ayılar insana digər heyvanlardan daha çox bənzəyirlər. Onlar da stressi aradan qaldırmalı və tanindən həzz almalıdırlar.
Cümə axşamları hərəsinə bir plitka tünd şokolad veririk.
Ayın hər ikinci bazar ertəsi onlara plombir düşür.
Hər şey normativlərə əsasən.

İndi ki bizim ayılar ətə dadandıqdan sonra onlar qoz-fındıq, şərab, pivə və plombirdən, yerkökündən və toyuqlu yunan salatından asılı oldular, artıq qamçı zamanı gəldi.
Yaxşı yemək və güclü qamçı - uğurlu çıxışın rəhni bax budur.

"DANIŞAN ATIN MONOLOQU" novellası

Hər şey heyvan hüquqları uğrunda mübarizədən başladı. Biz bütün bunları alqışladıq, amma tezliklə məlum oldu ki, bizi sadəcə proqramdan çıxardılar, sirk tamaşalarından uzaqlaşdırıldı. Biz bunu gözləmirdik. Bəli, biz daha çox hüquq, normal iş qrafiki, sığorta, sosial paket, pensiya təminatı istədik, amma işimizə davam etmək istəyirdik.

İnsanlar heyvanların əhliləşdirilməsinə tamaşa etməyi xoşlayırlar. Bizim arxa ayaqlarımızın üzərində güclə dayandığımızı, pedal çevirdiyimizi, piramida kimi düzüldüyümüzü, əmək geyindirilərək arena boyunca qaçdığımızı görmək onlara xoş gəlir. Belə anlarda insanlar öz əhəmiyyətini və gücünü hiss edirlər, belə anlarda özlərini bizdən ağıllı hesab edirlər. Lakin bu, onlara az göründü və onlar bizi özümüzdən qorumağa qərar verdilər.

Heyvanlarla nömrələr qadağan edildikdə, sirkdəki qazanc kəskin şəkildə azaldı - məlum oldu ki, gimnastlar, akrobatlar və klounlar sarafan geyinmiş keçi qədər maraqlı deyil. Əvvəlcə qida rasionumuzu kəsdilər, sonra isə bizdən qurtulmağa başladılar. Əslində isə bu boyda qoşunu hansı pulla yemləmək olardı? Kiçik heyvanları evlərə, aslanları zooparklara, biz atları isə ət kombinatına yerləşdirdilər. Doğrudur ki, ətimizi yeyənlər bizim vərdişlərimizi götürdülər. Əgər ucadan qəhqəhə çəkərək dövrə vuran bir insan görsəniz, bilin ki, o, mənim həmkarımın ətindən dadıb. Onun yeni xüsusiyyətlərini anlayışla qəbul edin və bir parça qənd verin, bu, yəqin ki, onun xoşuna gələcək. Bir-birini yemək faktını şişirdib faciəyə çevirmək lazım deyil. Dünya da bir-birini yemək faktı üzərində qurulub. Bir-birini yemək davamlılığı təmin edir. Məsələn, burada siz soruşa bilərsiniz ki, insan nitqi vərdişi məndə haradan formalaşdı? Hər şey çox sadədir - bu vərdiş mənə bizim yemləndiyimiz saman vasitəsilə keçib. Otu sirk qəbiristanlığının ərazisindən biçmişdilər, orada yatanların xüsusiyyətləri ota hopmuşdu. Mən fransızca da danışa bilərəm, amma danışmağa kimsə yoxdur.

Mən ət kombinatına getməkdən imtina etdim, əvəzində isə özüm kimi etirazçılardan komanda topladım. İşdən çıxarılan Çita, siyahıdan silinmiş fil, sərxoş Himalay ayısı. Onların heç biri öz təlimçilərindən ayrılmaq istəmirdi, buna görə də təlimçiləri də özümüzlə götürmək məcburiyyətində qaldıq.

Qanun keşikçilərində narazılıq yaratmamaq üçün təlimçilərlə yerlərimizi dəyişdik: biz əmr verməyə başladık, onlar isə bizim əmrlərimizi yerinə yetirməyə. Mən inzibati vəzifələri öz üzərimə götürdüm. İşlərimiz pis getmirdi, hərəkətlərimiz qadağan edilmirdi, insanların heyvanlar tərəfindən istismarına hələ də hər yerdə icazə verilir. Tamaşaçıların gülməkdən ürəyi gedir, sən demə, insanların sadəcə kiminsə üzərində dominant olduğuna tamaşa etməkdən xoşu gəlir.

Əgər siz düşünürsünüzsə ki, bizdə artistlər ayrı-seçkiliyə məruz qalırlar, siz səhv edirsiniz. Bizdə insanlar və heyvanlar arasında tam hüquq bərabərliyi var. Hətta deyərdim ki, direktor olaraq mən insanlara, heyvanlara nisbətən daha az tələb irəli sürürəm. İnsanlar daha qorxaqdırlar və təlimə daha yaxşı tabe olurlar, nəinki bizim dördayaqlı dostlarımız, bu sözümə görə bağışlayın. Bəzilərinə əməlli-başlı yormağ lazımdır, başqa dildən anlamırlar. Heyvan müdafiəçiləri məni mühakimə etmək istəyirdilər, amma alınmadı: hələ belə maddələr fikirləşməyiblər, hələ belə qanunlar qəbul edilməyib.

Tədricən bizim kollektiv genişləndi və hazırda digər insanların ömrlərini yerinə yetirən insanların ifasında nömrələrə xüsusi tələbat var. Əvvəllər belə bir şeyin mümkün olacağını kim düşünə bilərdi?! İndi biz məhz bundan pul qazanırıq. Artıq heç kim heyvanlara tamaşa etmək istəmir. Sadəcə hərdənbir tamaşaçıları retro-çıxış istəyirlər, məsələn, aslan arenada hansısa günahkarı parçalasın. Əlbəttə ki, zarafatyana. Əlimizdən başqa nə gəlir ki? Sirk həmişə dünyanın mənzərəsini əks etdirib: hamı birbirini yeyir və hamı razıdır. Amma məlum oldu ki, insanlara ən çox başqa insanları yemək maraqlıdır. Əlbəttə, həqiqi mənada deyil. Özləri yesinlər və başqalarının yeməsinə baxsınlar. Biz sadəcə artistlərlik, biz tamaşaçılara istədiyi şeyi veririk.

“Sirk xidmətlərinin anonsu “TAXTA KƏPƏYİNDƏ DOĞUŞLAR” novellası

Diqqət, diqqət, daim sərgərdan gəzən bu qəribə qulaq verin!
Yalnız bu gün və yalnız bizim sirkimizdə xüsusi xidmət təklif olunur “taxta kəpəyi içində doğuş”!

İstəyirsiniz sizin körpəniz çevik olsun, Qafqaz nallı atı rəşadətlə çapsın,
İstəyirsiniz papaqlar, xəncərlər və buynuzlarla jonqlyorluq etsin,
İstəyirsiniz oriqami kimi qatlansın, birdə yarıdan qatlansın,
İstəyirsiniz Kulačkovanın ip üzərində oturduğu kimi kanat üzərində yaxşı otursun,
İstəyirsiniz şirin ağzına başını salsın amma başını itirməsin,
İstəyirsiniz qorxmadan yanar halqadan tullansın, başıaşağı asılıb üzünü qoruya bilsin,
İstəyirsiniz barmağını toxundurmaqla yaş kibriti yandıra bilsin, moskvalı qızlar onu heyranlıqla izləsin,
İstəyirsiniz günbəzin altında göylərdə ucsun və piramidaya düzölsün, iti zarafatları ilə istənilən paxılı susdura bilsin,
Belə bir körpə qazanmaq üçün bir qəpik belə xərcləməyiniz lazım gəlməyəcək. Pul daxilınızı da sındırmağa ehtiyac yoxdur - sadəcə burada taxta kəpəyi içində körpənizi dünyaya gətirin.
Çünki taxta kəpəyi içində doğulan uşaqlar, sülalələrin banisinə çevrilir. Taxta kəpəyi içində doğulan uşaqlar tam xoşbəxt olmaq üçün yaradılıblar.
Taxta kəpəyi içində doğulan uşaqlar sözün tam mənasında xoşbəxtlik üçün doğulurlar. Onlara nə atmosfer təzyiqinin oynaması təsir etməz, nə də həyəcədən ürəkləri narahat olmaz
Taxta kəpəyi içində doğulan uşaqlar hər şeyi bacarırlar.
Belə uşaqların istedadı günü-gündən çiçəklənir, solmur.
Yalnız bu gün bizim sizə xüsusi təklifimiz var – düz bu səhnədə doğuş ayinini həyata keçirmək.
Tam bu səhnədə, projektor işıqları, şeypur səsləri altında zahıya körpəsini dünyaya gətirmək təklif olunur.
Hər şey on filin müşayiəti ilə, heyretlər içində olan tamaşaçıların – dörd yüz əlli nəfərin gözləri qarşısında baş verir.
Körpəyə xüsusi birka, xoşbəxt anaya isə - şüşədə gümrəhləşdirici içki verilir.
Nə qədər ki, boş yerlər var, yazılın! Artıq istəyənlərin siyahısı yüz səhifəyə yaxındır.
Eksklüziv təklifi qaçırmayın, rəfiqənizi də gətirsəniz, fotoçəkiliş bizdən hədiyyə!
Sizə uğurlu qərar verməyi və körpənizin taxta kəpəyində dünyaya gəlməsinə icazə verməyi arzu edirəm.
Və unutmayın, taxta kəpəyində doğulan uşaq qartal olar, həşərat kimi böyüməz.

“DODAQLARINI TƏRPƏTMƏDƏN DANIŞANLAR” novellası

Konferansye:

Bizim sirkimizdə çox utancaq bir şir yaşayır və işləyir.

O, heç vaxt ağzını açmır.

O, sakitdir.

Amma o danışa bilir.

Hətta necə danışa bilir!

Dünyada ilk və tək ağzını açmadan danışan şir!

Şirin çıxışını xəbər verən şeypur səsi.

Şir (qadın səsi ilə):

Bu komediyanı oynamaqdan bezmişəm. Riyakarlıq, riyakarlıq, başdan-ayağa riyakarlıq. Lap tənə gəlmişəm. Camaatı əyləndirmək üçün yalandan rola girməkdən yorulmuşam. Bağışlayın...əsəblərim korlanıb...

Əvəllər mən gimnast qız idim. Trapesiyadan trapesiyaya uçurdum, günbəzin altında göylərdə süzürdüm, tək-cə əllərimlə və ayaqlarımla deyil, dişlərimlə də tuturdum. Dişlərimin ideal vəziyyəti ilə kanatdan möhkəm yapışmaqla mən sürətlə yüksəyə qalxırdım, bütün yeniliklər marağımı cəlb edirdi.

Bir dəfə bu hər şeyi öyrənmək həvəsi mənə əməlli dərs verdi.

Mən bilmək istədim, şirin ağzına başını salmaq necə bir hissidir.

Mən təlimçidən xahiş etdim - o mənə qarşı mülayim davranırdı - və arzumu həyata keçirməyə kömək etdi.

Mənim hiss etdiklərimi heç nə ilə müqayisə etmək olmaz. Bu, sevgi, ölüm və eyni zamanda dünyanın ən yaxşı diskotekası kimidir.

Mən buna o qədər aludə oldum ki, şirin ağzına girmədən bir gün belə yaşaya bilmirdim.

Mən yenidən həyatın dadını hiss etməyə başlamışdım.

Bir dəfə mən bir tryuku yoxlamaq qərarına gəldim – şirin ağzına trapesiya üzərində düşmək. Zərif, incə qızın al qırmızı uçuruma enməsi obrazı mənə gözəl görünürdü.

Şir itaətlə ağzını açdı və mən yavaş-yavaş başısaşağı asılmış şəkildə ora enməyə başladım.

Tryuk alındı və biz onu tamaşaçılara təqdim etdik.

Çox böyük uğur qazandıq.

Uğur bizi hər yerdə izləyirdi. Mənə buketlər atırdılar, bir dəfə Bakıda isə bir pərəstişkarım mənə kürü dolu çəllək hədiyyə etdi. Mənə dedi ki, bu, sənindir, nə istəyirsən et! Mən bilmədim bu çəlləklə nə edim, mənə kalorili yemək olmazdı. Sən demə, kürü arterial təzyiqi normaya salmaq üçün əla vasitədir. Bizim şirin isə elə bu vaxt təzyiqi qalxmışdı. Çəlləyi gah sol ayağımla, gah sağ ayağımla itələyə-itələyə, bəzən üzərində ləngər vuraraq (mən məşq etmək üçün heç bir imkanı əldən buraxmırdım) şirə doğru yuvarlatdım və sakitcə hüzurundan çəkildim.

Bizim şir çəlləyin dibini yalayanda artıq təzyiqi tam normaya düşmüşdü!

Bir dəfə mən səhvə yol verdim – arenaya saçlarım açıq vəziyyətdə çıxdım. Hər şey yolunda idi, lakin mən şirin ağzına enəndə mənim saçlarım sallandı və onun boğazını qıdıqladı. Reflekslər işə düşdü – yazıq şir əvvəlcə ağzını geniş açdı, sonra isə ani olaraq ağzını bağladı.

Mən ağzında ikən.

O gündən mənim həyatım dəyişdi – mən gimnastik alətlərdən əl çəkəsi oldum və trapesiya və günbəz altında uçuşlardan həmişəlik imtina etdim.

Düşünmək belə gülməlidir, mən dişlərimin bağlı vəziyyətindən necə istifadə edirəm, mən – dodaqlarımı tərpətmədən danışiram.

Daha doğrusu, mən yox, şir. Axı məni heç kim görmür, onu görürlər və düşünürlər ki, o danışır. Əslində isə, danışan mənəm, zavallı balaca gimnast qız, onun qarnından sizinlə danışiram. Həmin o zavallı balaca gimnast qız ki, diqqət mərkəzində olmağa, gül dəstələri, gurultulu alqışlar almağa, projektorların işıqlarına alışmışdı. Mənim kimi birinə hətta ağıllı belə olsa, nəcib belə olsa, böyük günah hissi keçirsə belə, bir şirin daxilində oturub söhbət etməkdən ağır cəza ola bilərmi? Burada yerin darlığı və mənim sevimli tamaşaçılarımla olmaması azmış kimi, üstəlik ancaq ətlə qidalanmaq lazım gəlir – axı şir heç də vegetarian deyil, mən isə onunla yem miqdarını bölməli oluram. Yaxşı ki, hələ gözəl dişlərim qalır...

Qoyunun səsi:

- Ey, dayan! Yenə başladın gopa basmağa! Öyrəşib ki, ona hamı inanır, ona görə də utanıb qızarmadan yalan danışır. Ancaq, burası da var ki, qızarsa da heç kim görməyəcək!

Gimnast qız:

- Sus! Məni rüsvay etmə, kinli qoyun!

Qoyun:

- Xeyr, susan deyiləm. Mən hər şeyi yadıma salacam, başqalarına da danışacam. Yadından çıxıb məni necə yemisən, hə? Necə uddun məni? Çox qürrələndiyin çənənlə yapışdın, pomidor və soğanla ətimi əzişdirib yedin, indi özünü elə göstərirsən guya vegetariansan! Qoyun ətindən kabab sifariş elədin və bütöv bir yazıq qoyunu çeynəyib yedin. Quzu da demək olar! Yeri gəlmişkən, dişlərin də özününkü deyil, onlarla diş qapağın var. Qalanları da vinirdir!

Gimnast qız:

- Bəsdir çərənledin, quzu. Sənə hələ o zaman arıqlamaq lazım idi. Dişlərimin düzlüyü isə idealdır, anadangəlmə özümünküdür!

Qoyun:

- Arıqlamalısınız, ya yox bunun sənə aidiyyəti yox idi. Yedin, hələ sümüyümü də uddun. Kimin ağına gələrdi ki, mən tamamilə yox olmayacam, cismim ölsə də ruhum əbədi yaşayacaq. ...

Gimnast qız:

- Bəsdir əzilib-büzüldün, sənə nə lazımdır?

Qoyun:

- Hüquqlarım! Mən hüquqlarımı tələb edirəm! Şirin qarnında qalıb dərini danışmağa ehtiyacı olan bir sən deyilsən, mən də səs hüququ tələb edirəm!

Gimnast qız:

- Sən də mənim qarnımdan danışmaq istəyirsən?

Qoyun:

- Bəli!

Gimnast qız:

- Sən bunu necə təsəvvür edirsən? Qoyun gimnast qızın qarnından danışsın, qız da şirin?

Qoyun:

- Bəli məhz belə, biz partiyaları bölə bilərik, hətta duet də oxuya bilərik. Yeri gəlmişkən, mənim səsim daha məlahətlidir.

Gimnast qız:

- Daha məlahətli? Sən heç özünü dinləmisən?

Qoyun oxumağa başlayır:

Sirk, sirk, sirk –
Nağılvari parıldayan alaçıqdır.

Gimnast qız qoşulur:

Sirk, sirk, sirk -
Halqalarla oynayan jonqlyordur,
Zolaqlı pələngin mehriban nərəsidir,
Musiqidir, proyektorların işığıdır.

Qoyun:

Sirk, sirk, sirk -
Möcüzələr yaradan fokusçudur.
Sirk, sirk, sirk -
Uşaqların heyrət içində olan gözləridir.

Gimnast qız:

Rəngarəng uçuşan toplardır,
Nalları əyən pəhləvanlardır.

Birlikdə oxuyurlar:

Sirk, sirk, sirk -
Vals oynayan atlardır.
Sirk, sirk, sirk -

Şir qoşulur:

Bizi güldürən klounlardır
Günbəz altında cəsəətli hoppanmalardır,
Tamaşaçıların sürəkli alqışlarıdır.

Üçü oxuyurlar:

Sirk, sirk, sirk -
Salto edən akrobatdır.
Sirk, sirk, sirk - -
Böyüklər və balacalar üçün bayramdır,
O - gücdür, o - cəldlikdir, o - əməkdir,
İnanın ki, qələbəyə gedən yol çox enişli-yoxuşludur.

Konferansye:

Möcüzə! Biz əsl möcüzənin şahidi olduq! Bizim qızlar nəinki barışdılar, onlar hətta ən dinməz şiri belə daxildən danışdırmağı, daha doğrusu, oxutmağı bacardılar! İndi bizim tək-cə dodaqlarını tərpətmədən danışan şirimiz əvəzinə vokal triomuz var, sizə gəlməyi üçün isə cəmi bir bilet almağınız kifayətdir! «Üçü birində» - antreprenyor üçün əvəzsiz tapıntıdır! Gözləyin, tezliklə sizin şəhərdə!

«VIRTUAL SİRK» novellası

Konferansyenin səsi:

Bilmirəm, sizin necə, mənim yeni dünya xoşuma gəlir – bu dünya şəxsiyyətlər, tənhalıq, yalnızlıq dünyasıdır.

Əvvəllər sevimli artistlərimizin gəlişini uzun müddət gözləmək, biletlərə pul xərcləmək, cədvələ uyğun vaxtınızı nizamlamaq, qarşınızda oturan insanların kürək və şlyapaları üzərindən boylanmaq, bufet qarşısında növbələr zamanı bir-birini itələmək, tualetə növbədə ikən dözmək, gecə evə qaranlıq küçələrlə qayıtmaq lazım gəlirdi, indi isə ...

İndi isə sizin xoşbəxtliyiniz öz əlinizdədir! Bu gündən etibarən və həmişəlik virtual sirk sizin sərəncamınızda! Bir şlem geyinmək kifayətdir ki, siz bir göz qırpımındaca bizim sirkdə olasınız. İstənilən sırada istənilən yerdə əyləşin, biz hətta sizin üçün bütün zalı azad edə bilərik! Siz evinizdən çıxmadan, yatağınızdan qalxmadan, və ya vanna otağınızda istənilən tamaşaya baxa bilərsiniz. Ürəyiniz istəyən qədər təlim görmüş heyvanlara, məharətli insanlara, elastik gimnastlara, güclü pəhləvanlara və gülməli klounlara baxa bilərsiniz.

Amma ən vacibini qeyd etmədim. Ən vacibi odur ki, siz tamaşalara baxmaqla yanaşı, onlarda özünüz iştirak edə bilərsiniz.

İstəyirsiniz bir baxışınızla şirlər sizə tabe olsun? Buyurun! Çiyiniz üzərində üç kişini, iki qadını və konyakla doldurulmuş flamingonu saxlayıb kanat üzərində gəzmək istəyirsiniz? Uğurlar olsun! Hər zaman pələngə çevrilib yanar halqadan tullanmaq arzusunda olmusunuz? Bundan asan heç nə yoxdur!

Burada audio dəstək ola bilər. Necə bir dəstək - buna səs rejissoru qərar verəcəkdir. Arenadan səslər, heyvanların tullanması, alov səsi, şirlərin nəriltisi və sairə ola bilər.

Hər şey, hətta öz bədəniniz, şəxsi təbiətiniz sizə tabedir. Siz istədiyiniz qədər cinsinizi dəyişə bilərsiniz. İnsanlıqdan çıxıb heyvan ola bilərsiniz. Tabe etmək və ya tabe olmaq, atı sürmək və ya süvarini daşımağı seçmək bizim öz əlimizdədir.

Gurultu eşidilir, müşayiət edən səslər kəsilir, tək-cə danışanın səsi qalır:

Bizim virtual sirkdə siz istənilən uğursuzluqdan, təhlükədən, istənilən arzuolunmaz hallardan sığortalanmış olacaqsınız. Siz fasiləsiz elektrik enerjisi təchizatından başqa hər şeydən sığortalanırsınız. Elektrik təchizatına biz cavabdeh deyilik. Virtual şləminizin akkumulyatorunun gücü aşağı düşmüşsə, elektrik enerjisi tədarükünüzmə müraciət etməyiniz xahiş olunur.

Hörmətlə, Sizin Virtual Sirk.

“SİRK BUFETİ” novellası

Sirk – ayındır.

Harada ayın varsa, orada od var.

Harada od varsa, orada yanacaq-sürtgü materialları var.

Harada yanacaq-sürtgü materialları varsa orada neft var.

Neft nədir?

Müasir tədqiqatlar bizə iddia etməyə imkan verir ki, neft tək-cə maşınlar üçün deyil, insan üçün də faydalı və qidalandırıcı məhsuldur. Uzun illər biz nefti yanacaq kimi istifadə etmişik – onunla cansız mexanizmləri qidalandırmışıq, polietilen paket istehsalına sərf etmişik, izi tozu qalmadan yandıraraq tələf etmişik.

Necə də səhv etmişik!

Neft – vitaminlər və mikroelementlərlə zəngindir və qidalanma üçün tam yararlıdır.

Bu gün biz sizə yüngül neft mussu – buz və vanil notları ilə tərəvətləndirici neft, hava kimi yüngül neftdən sote, neftli saplardan pambıq şəkər, və ya heç bir qatqısı olmayan sadəcə neft təklif edirik.

Yaxınlaşın, çəkinməyin, dadmaq tamamilə pulsuzdur!

Neftin başqa bir xüsusiyyəti də var – qədim zamanlardan o, kosmetikada istifadə olunur. İştahanız yoxdursa, ac deyilsinizsə, bu konteynerlərdən rahatlıqla istifadə edə bilərsiniz – bizim təklif etdiyimiz nefti özünüzlə götürün, evdə güzgü qarşısında onu boynunuza və dekolte zonasına çəkin.

Bizim şüarımız – ikiqat faydadır!

Neft – nəinki dadlı və faydalıdır, neft həm də ekzistensialdır. Bir təsəvvür edin, qarşınızda təkə qara rəngli üfunətli horra yoxdur, bu əsrlərin yaddaşdır, əsrlər öncə yer üzündə yaşamış şanlı qəhrəman əcdadlarımızın qalıqlarıdır. Nefti daxilə və xaricə qəbul etməklə, biz minilliklərin müdrikliyini qazanırıq, ötən əsrin mikroelementləri ilə qidalanırıq, gələcək naminə keçmiş istifadə edirik!

“Bizim sirkimiz” novellası

Sirk – bu, tarazlıqdır. Sirk – bu, balansdır. Sirk – bu, güvəndir.

Sirkimizdə biz bir-birimizə güvənə bilirik, hər kəs öz işi ilə məşğuldur.

Elə götürək filləri. Ağıllı, çox böyük heyvandır. Fillər – onlar bizim sirkə əsas, təməl daşlarıdır. Fil özlüyündə elə də maraqlı deyil, amma üstünə qızılı sapla işlənmiş qırmızı adyal atılmış fil maraqlıdır. Adyalsız fillər elə də cəlbedici deyillər, adyalsız fili çox az adam görər.

Bizim sirkimizə yeni istedadlı fil daxil olanda, ilkin mərhələdə onun, əlbəttə ki, heç nəyi olmur. Buna görə də ona gələcək qazanclarından avans verilir. Bu avansa fil özünə adyal alır.

Avansı bizim mühasib verir. O, çox xeyirxah qadındır. Kim ondan pul istəsə, verir, heç kəsə “Yox” demir. Ona görə də sirkimizdə heç vaxt pul olmur, o, hamısını paylayır. Bizdən tez-tez soruşurlar ki, mühasibimizi niyə dəyişmirik? Cavab veririk ki, bizim üçün əsas olan tarazlıq, balans, güvəndir. Biz mühasibimizlə bir-birimizə güvənirik.

Başqa səbəb də var – fillər ancaq onunla işləməyə razılaşırlar. Ondan başqa heç kimlə işləmək istəmirlər.

Bir də ki, o, çox güclüdür. Onu işdən çıxarmaq elə də asan deyil. Uşaqlığından sirkədir, dublyor kimi başlayıb işə, fokusçunun nömrələrində dovşanı əvəz edirdi. Amma fokusçu onu silindrdən yox, küpdən çıxarırdı. Qız silindrə yerləşmirdi, ona görə.

Elə bu da onun xarakterini formalaşdırdı. Küpdə oturmaq onun o qədər xoşuna gəlirdi ki, fokusçu onu hər dəfə çölə çəkib çıxarmaq istəyəndə qətiyyətlə etiraz edirdi. O, bütün gücü ilə müqavimət göstərirdi və günlərin bir günü fokusçu onu sadəcə dartıb çıxara bilmədi. Tam əksinə, o fokusçunu içəri, öz yanına dartdı.

Bir müddət onlar ikisi tam qaranlıq və sakitlikdə küpdə yaşadılar, amma yaşayış yerinin dar olması fokusçunu naməlum istiqamətdə uzaqlaşmağa məcbur etdi. Qızcığaz yuxusuzluğun öhdəsindən gəlmək üçün filləri saymağa başlayır. Ürəyində, təbii ki. O, filləri toplayır, vurur, çıxır, bölürdü. Toplanmış, çıxılmış, vurulmuş, ələlxüs da bölünmüş fillər ona sevinc gətirirdi. Beləcə onun fillərə meyli yaranır. Həm də mühasibatlığa.

Bütün filləri sayıb qurtardıqdan sonra o, küpü tərk elədi, səhnəyə çıxdı. Yeniyetməliyi dar küpdə keçdiyindən o, bədəncə elə balaca da qalmışdı. Amma enerjisi bədəninin o qədər böyük idi ki, aşırıb-daşırdı. Bizim sirkimizin balaca bədənli, qeyri-adi fiziki bacarıqları olan mühasibi oldu. O, yeni doğulmuş fil balaları yatmaq istəməyəndə onları qollarında yelləyirdi, biz çadırı quraşdıranda o payaları yerə basırdı, daşları elə bərk sıxırdı ki, onlardan su çıxırdı. Bu suyu bircə dəfə dadanlar başa düşürdülər ki, əsl mineral su necə olmalıdır.

Hara gedirik-gedək tamaşaçılar onun nömrələrini həsədlə gözləyirdilər – bürüncdən beş fil-çəki daşı ilə jonqlyorluq. O, jonqlyorluq edir və eyni zamanda da tamaşaçıların dedikləri dördreşəmli ədədləri bir-birinə vururdu. Maraq həddindən artıq böyük idi.

Amma bu dünyada heç nə əbədi deyil. Günlərin bir günü onun jonqlyorluğa marağı itdi və o, diqqətini tamamilə rəqəmlərə yönəltdi. Bizim sirk in daxilində analoq dünyanı rəqəmsal əvəz etdi. Pəhləvan-jonqlyorun macərası bitdi, pəhləvan-mühasibin macərası başladı.

Bəs biz niyə ondan danışmağa başladıq? Hə, fillər! Bellərinə qızılı saplarla işlənmiş qırmızı adyallar salınmış fillər. Fillər bizim sirk in əsasıdır. Qırmızı adyallı iki fil. Fillərin üstündə isə mühasib durur. Bir ayağı bir filin belində, o biri isə digərinin. Mühasibin boğazındakı ipdən isə ən hörmətli qonaqlar üçün nəzərdə tutulan imperator lojası asılıb. Lojanın kondisioneri, hidromassajlı vannası və mikrodalğalı sobası var. Burda fen, xələt və başmaqlar da var. Lojadan çox gözəl mənzərə açılır. Yuxarıda, mühasibin çiynində kəndirbaz qız dayanır, ondan yuxarıda kloun qız, daha yuxarıda direktor oturub, onun üstündə arvadı, qızı və qızının əri – konferansye vəzifəsinədək yüksəlmiş keçmiş çilingər özlərinə yer ediblər. O, tortda gizlənib, tortun üstündə qızılgül, qızılgülün üstündə gümüşü plaşlı milçək var.

Bizim sirkimiz bax belədir. Qarşılıqlı güvən üzərində qurulmuş çox davamlı, balanslaşdırılmış, taraz konstruksiyadır. Amma biz əsas olanı unutmuşuq! Biz hərəkəti təmin edənləri unutmuşuq. Bu piramidanı kim hərəkətə gətirir ki, o dağılmır. Biz sözün əsl mənasında ayaqlarımızın altında olanları unutduq.

Hər iki ayağının altında özü hərəkət edən arabacıqların içində dağsiçanı sürüsü var. Hər dağsiçanının başında parlaq balaca şlem. Soruşa bilərsiniz, niyə dağsiçanları? Yaşlılar deyirlər ki, çox-çox qədim zamanlarda bunu bir rəqqasə xahiş edib və onun arzusu həyata keçirilib. Bu həqiqətdir ya yalan, indi demək çətindir, amma ənənəni heç kəs pozmaq istəmir. Dağsiçanları öz ustalığını nəsildən-nəslə ötürür, yorulmadan arabacıqları hərəkət etdirir, üstlərinə qoyulan istənilən yükü qəhrəmanlıqla daşıyır, bizim sirk isə daim hərəkətdə qalır.

“BAŞ DİRƏK” novella

Yanacaq bahalaşır, qiymətlər artır, xərclər artır, tamaşaçılar günbəgün simicləşir, çıxış yolları axtarmaq lazım gəlir.

Belə bir çıxış yolu var. Optimallaşdırma.

Sirkdə optimallaşma nə deməkdir?

Əvvəlcə fillərdən imtina edirik. Birincisi, onların daşınması baha başa gəlir, ikincisi, çox tərəvəz yeyirlər. Uzun sözün qısası, fillər sirkdən gedir.

Fillərdən sonra kəndirbaz və kloun qızlardan imtina edirik. Bəsdir, bezdirdilər. Biri bütün günü o kəndirin üstündə elə gəzir ki, elə bil ki, elə-belə, adi adam kimi gəzmək olmaz. O biri də hikmətli, sətiraltı sözlü zarafatları ilə bezdirib hamını. Zarafatını edir və gözləyir, sən nə deyəcəksən deyə. Özü də ifadəli baxır, pauzanı gözləyir. Birdən heç kəs reaksiya vermək istəməsə bəs? Hamı öz reaksiyalarından usanıb artıq.

Bu ikisi olmadan hər şey daha rahat oldu. Onlar yoxdursa, mühasibə də ehtiyac qalmır. Onun üstünə çıxdığı filləri çıxartdılar. Kəndirbaz və kloun qızları göndərdik, indi isə mühasiblə əl edirik. Özü günahkardı, pulu sağa-sola səpməyəydi. Qoy gedib harda istəyir, daşdan suyu ordan çıxarsın.

Yeri gəlmişkən, mühasiblə birlikdə biz imperator lojasından da qurtulmaq məcburiyyətində qaldıq. Hidromassajlı vanna, xalat, başmaq və feni mühasibə mükafat kimi verdik.

Direktor arvadı, qızı və qızının əri ilə birlikdə özləri getdilər, əmri gözləmədilər. Milçək uçub getdi, yalnız gümüşü plaşı bir müddət havada asılı qaldı, möcüzəli ay çiçəyinin ləçəyi kimi.

Pəncəsini pəncə üstünə qoyub dincəlməyə adət etməmiş dağsiçanları belə öz aralarında məsləhətləşib arabacıqlarını diğirladıb getdilər, mən tək-tənha qaldım.

Soruşacaqsınız mən kiməm? Axi mən kiməm ki, sirkin dəyərli kadrlarını sağa-sola qovum?

Mən dirəyəm.

Yox, yox, düz eşitdiniz, mən bizim şapitonu saxlayan iki dirəkdən biriyəm. İkinci dirək çoxdan sosiofob olub, susur, hər şeyə nifrətlə baxır və heç bir şeydə iştirak etmir.

Heç bir şeydə iştirak etməyən əkizimi nəzərə almasaq mən tənha qaldım və dərinlən fikirləşməyə başladım. Boşluğun naqisliyi nədir? Onu heç kəs görmür. Göz yalnız bulanıq suyu görür, yalnız qarışıqlıq məğzi açır. Və mən anladım ki, bütün bunu doldurmaq lazımdır. Artistlərsiz, heyvanlarsız və rekvizitlərsiz keçinmək olmaz – yoxsa, cinasa görə üzr istəyirəm, əsrlər boyu tənha dirək olub qalacağam.

Və mən artistləri geri qaytardım.

Tamaşaçısız artist olar?

Və mən tamaşaçıları da çağırdım.

Bufetsiz tamaşaçı olar?

Və mən bufet açdım.

Yemək qalıqları olmadan bufet olar?

Və mən yemək qalıqlarını topladım.

Ev heyvanları olmadan yemək qalıqları olar?

Və mən ev heyvanları saxlamağa başladım.

Bəs təlimsiz ev heyvanı olar?

Və mən təlimçi axtarıb tapdım.

Qamçısız təlimçi olar?

Və mən ona qamçı verdim.

Çərəzsiz qamçı olar?

Və mən çərəz aldım.

Və eynən əvvəllər olduğu kimi yenə arenaya şeypurları ilə şeypurçular, arfaları ilə arfaçılar çıxdılar. Balıq yağında inək əti ilə sintetik ayılar, adyallı fillər, arabacıqları ilə siçanlar, ipinin üzərində kəndirbaz qız, şirin üstündəki gimnast qız və gimnast qızın üstündəki quzu. Direktor qızının əri ilə, mühasib qadın loja ilə qayıdıb gəldilər, hətta yeni gümüşü plaşı ilə lovğalanan milçək də qayıtdı. Bizim sirk taxta kəpəkləri üzərində yenidən doğuldu, onu tutan da elə biz olduq.

Və beləliklə qarşılayın. Biz yenidən sizinləyik və bir daha heç yana getməyəcəyik. Biz ki, nə kürüyük, nə də pomidor.